

ВЛАСЮК Валерій Васильович,
кандидат військових наук, доцент
кафедри тактики та тактико-
спеціальної підготовки факультету
службово-бойової діяльності
Київського інституту Національної
гвардії України, полковник
ЯСІНСЬКИЙ Володимир Назарович,
курсант факультету забезпечення
державної безпеки Київського
інституту Національної гвардії
України, солдат

ПОКАЗНИКИ ТА КРИТЕРІЙ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ МОЖЛИВОСТІ ВИКОНАТИ БОЙОВЕ ЗАВДАННЯ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЮ ОХОРОНОЮ ЩОДО НЕДОПУЩЕННЯ РАПТОВОГО НАПАДУ ПРОТИВНИКА НА ПІДРОЗДІЛ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Тривають повномасштабні військові дії на території України. Проводяться повітряно-наземні наступальні операції противником шляхом нанесення ракетних, артилерійських, авіаційних ударів по військовим об'єктам, критичній та цивільній інфраструктурі; механізовані, танкові, спеціальні війська захопили та утримують певну частину території держави.

З метою відбиття нападу противника та відновлення територіальної цілісності держави були залучені Збройні Сили України (ЗСУ), Національна гвардія України (НГУ) та інші силові структури та відомства за призначенням.

Військові частини і підрозділи НГУ залучаються до виконання службових та бойових завдань (СтаБЗ), перелік яких визначено Законом [1].

З метою підготовки до бою (дій), зосередженні сил та засобів, перегрупування, відновлення боєздатності підрозділи та частини, як правило, розташовуються на місці у визначеному районі. Підрозділу може бути призначений як основний так і запасні райони розташування. При тривалому розташуванні на місці у вказаних районах може створюватись та облаштовуватись базовий табір [2, 3].

Підвищену загрозу для підрозділів НГУ під час розташування на місці можуть становити як нанесення ракетних, артилерійських, авіаційних ударів так і раптові нальоти диверсійно-розвідувальних сил (ДРС) та (або) наступ переважаючих сил противника.

У Бойових статутах [2, 3], доступних для відкритого користування джерелах країн НАТО [4 – 12] розкриваються основи тактики дій різних родів військ, висвітлені основні положення процедури прийняття управлінських рішень для умов загальновійськового бою. Проте питання щодо способів отримання прогностичної оцінки можливості успішно виконати бойові завдання безпосередньою охороною не розкрито.

У фундаментальних працях стосовно процесу моделювання бойових дій найбільш відомих вчених Вайнера А. Я., Венцель О.С., Городнова В.П., Кириченко І.О., Ланчестера Ф., Мільграма М. Г., Ткаченко П.М., Чуєва Ю. В. та інших наукових статтях та публікаціях, що стали продовженням досліджень, розрахункові вирази для оцінювання ефективності виконання обов'язків органів охорони наведені, але подані розрізнено.

Можливо зробити висновок, що на даний час у наявних джерелах прогнозування можливості успішного виконання бойового завдання безпосередньою охороною комплексно не проводиться.

Виникає потреба у проведенні додаткового аналізу наявних матеріалів відповідно до основних завдань безпосередньої охорони та синтезу можливих варіантів рішень для оцінювання можливості успішно досягнути мету не допущення раптового нападу противника на район розташування підрозділів на місці.

Отже, стає актуальним завдання щодо пошуку та обґрунтування відповідного інструменту із застосуванням наукових підходів та положень теорії моделювання бойових дій для оцінювання можливості виконати бойове завдання безпосередньою охороною щодо недопущення раптового нападу противника на підрозділ НГУ – показників та критерію ефективності.

Безпосередня охорона під час розташування на місці організується і здійснюється з метою недопущення ведення розвідки противником і раптового нападу на підрозділи, що охороняються [2, 3].

Безпосередня охорона може здійснюватися наступними органами: спостерігач, чатовий, патруль, черговий вогневий засіб, резерв, блукаючий вогневий засіб, добовий наряд.

Виходячи із основних завдань безпосередньої охорони під час здійснення розташування підрозділу на місці підрозділу НГУ, було розроблено цільову функцію, показники та критерій ефективності.

Показниками ефективності обрано: ймовірність виявлення противника органами безпосередньої охорони, ймовірність знищення противника силами безпосередньої охорони усіма наявними вогневими засобами, ймовірність своєчасного розгортання у бойовий порядок підрозділу, що охороняється.

Цільовою функцією обрано вираз який визначає наближення значення кожної ймовірності до одиниці.

Критерієм ефективності є виконання вимоги забезпечення значення кожної ймовірності не нижче оцінки визначеної вищим органом управління або командиром.

Напрямок подальшого дослідження обрано формування моделі оцінювання можливості виконати бойові завдання сторожовою охороною підрозділу НГУ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про Національну гвардію України: Закон України від 13.03.2014 р.

2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II. Батальйон, рота: наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України № 605 від 30.12.2016.

3. FM 6.0. Commander and Staff Organization and Operations. Headquarters Department of the Army. May 2015. **391 p.**

4. Commander's Critical Information Requirements. Third Edition. Deployable Training Division, Deputy Director Joint Staff J7. July 2018. 20 p.

5. ATP 3-06. MCTP 12-10B, Urban operations, Headquarters, Department of the Army Headquarters, United States Marine Corps, December 2017. 128 p.

6. ATP 3-90.1 (FM 3-90.1). Armor and Mechanized Infantry Company Team. Headquarters, Department of the Army. January 2016. 206 p.

7. **ATP 3-06. 20. Cordon and Search.** Multi-Service Tactics, Techniques, and Procedures for Cordon and Search Operations. Headquarters Department of the Army. August 2016. 219 p.

8. FM 3-09.12 Tactics, Techniques, And Procedures for Field Artillery Target Acquisition. U.S. Marine Corps. June 2018. 348 p.

9. FM 3-90-2, Reconnaissance, Security, and Tactical Enabling Tasks, Volume 2, Headquarters, Department of the Army, March 2016, 110 p.

10. FM 3-21.20 The Infantry Battalion, Headquarters, Department of the Army, December 2020, 599 p.

11. ATP 3-21.11 Stryker Brigade Combat Team Infantry Rifle Company. Headquarters, Department of the Army. November 2020. 364 p.

12. FM 34-2-1 Tactics, Techniques, and Procedures for Reconnaissance and Surveillance and Intelligence Support to Counter reconnaissance. Headquarters, Department of the Army. June 2019. 227 p.